

Wikipedie a její komunikační potenciál

Wikipedia and its Communication Potential

Josef VACL

UNIVERSITY OF NEW YORK IN PRAGUE/PORT spol. s r. o.

Wikipedie je nejrozšířenější, nejznámější a patrně nejcitovanější zdroj informací dneška. Nabízí nezanedbatelný komunikační potenciál. Je třeba se zamyslet nad tím, využíváme-li jej dostatečně a jak jej ještě více využívat. Zjistili jsme, že v ní chybí fakta o řadě pivovarsko-sladařských osobností. A také by na ni mohlo být zveřejněno mnohem více o oboru od historie po současnost, od populařizačních až po odborné články, texty. Chybí často i údaje v jazykových mutacích.

VÚPS proto začal publikovat články o svých významných osobnostech i o některých důležitých projektech ústavu. Vedle textů na české Wikipedii byl již publikován text na wikipedii v anglickém jazyce.

Umístění hesel a článků na Wikipedii je zcela zdarma. Určitý čas a tedy i určité náklady však vyžaduje jejich příprava. Ne všechny články na wikipedii zůstanou, protože neodpovídají filozofii a požadavkům této instituce. Nesmí jít o propagační, PR články, texty s neověřitelným obsahem. Pokud je však příspěvek nezaujatý, významný a ověřitelný a je napsán encyklopedickým stylem, má velkou šanci na zveřejnění.

Přesto Wikipedie je významnou komunikační příležitostí, protože rozšiřuje znalosti a vědomosti o tematické, která byla světu a jeho obyvatelům jejím prostřednictvím poskytnuta. Nabízí ji připraveným a všem ochotným se o své znalosti a vědomosti podělit.

Wikipedia is the most widespread, most well-known and perhaps most cited source of information today. It offers significant communication potential. It is necessary to evaluate the use of Wikipedia now and in the future. It has been found, that no facts exist about many personalities from malt- and brewing branches. It could be much more publicized about this topic from the history up to now, from public article up to expert texts. The data in language versions are often missing. The Research institute of Brewing and Malting (RIBM) started to publish articles about its important personalities and some important projects of RIBM. In addition to the texts published in Czech version of Wikipedia, the same text in English already appeared in English Wikipedia. The location of passwords and articles on Wikipedia is completely free. However their preparation needs some time and some costs. Not all articles on Wikipedia will remain on it, because they do not fit the philosophy and requirements of this institution. The articles should not be promotional, with PR content, publishing some not verifiable text. However if the article is significant, verifiable and not prejudicial, written in an encyclopedic style, it has a great chance to be published. In spite of it remains Wikipedia as an important communication chance because of extending knowledges and learning about themes that they have been provided to the word and its inhabitants. Wikipedia offers to all people ready and willing to share their knowledge and expertise.

Klíčová slova: pivo, pivovarství, sladařství, VÚPS, Wikipedie

Keywords: beer, brewing industry, malting industry, RIBM, Wikipedia

1 ÚVOD

Heslo wikipedie: Zpřístupnit sumu lidských znalostí každému člověku na světě zdarma v jeho vlastním jazyce.

Wikipedie je nesporně nejrozšířenější, nejznámější a patrně nejcitovanější zdroj informací, který současná společnost má. Proto je její komunikační potenciál natolik významný, že stojí za to si ukázat, co tato encyklopedie může pro firmu nebo instituci udělat, a proč je třeba se zamyslet nad tím, zdali ji využívat nebo spíše, využíváme-li ji dostatečně, a jak ji využívat ke komunikaci více.

Současně je třeba brát v úvahu, že díky součinnosti s Googlem je ve vyhledávači umístění hesel a článků na prestižních a prvních místech prakticky garantováno – zadáme-li na těch nejzákladnějších vyhledávacích heslo, o němž chceme více vědět, obvykle se hned na první straně, často jako první zdroj informací objeví právě Wikipedie s hledanou informací.

Zároveň však vyvstává jeden velmi významný problém: je Wikipedie, resp. informace na ní uvedené objektivní? Lze jim věřit? Není to jen převlečený zdroj Public Relations materiálů, skrytá reklama, zdroj subjektivních faktů, dokumentů nebo dokonce polopravd a lží?

Co tedy Wikipedie je? Otevřeme-li českou verzi Wikipedie, která vznikla v roce 2002, již rok po vytvoření wikipedia.org, je dnes na ní k dispozici téměř 390 000 hesel [1]. V záhlaví také zahlédneme kromě loga i větu: Vítejte ve Wikipedii, internetové encyklopedii, kterou může každý upravovat. A to je právě to, co mnohé na ní odrazuje. Jsou fakta věrohodná, píší do ní experti nebo nadšenci? Je někdo, kdo fakta hlídá, ověřuje, kontroluje? Nejsou informace na ní zavádějící, lživé? Je možné a jak je lze ověřit? A každého jistě napadne mnoho dalších otázek.

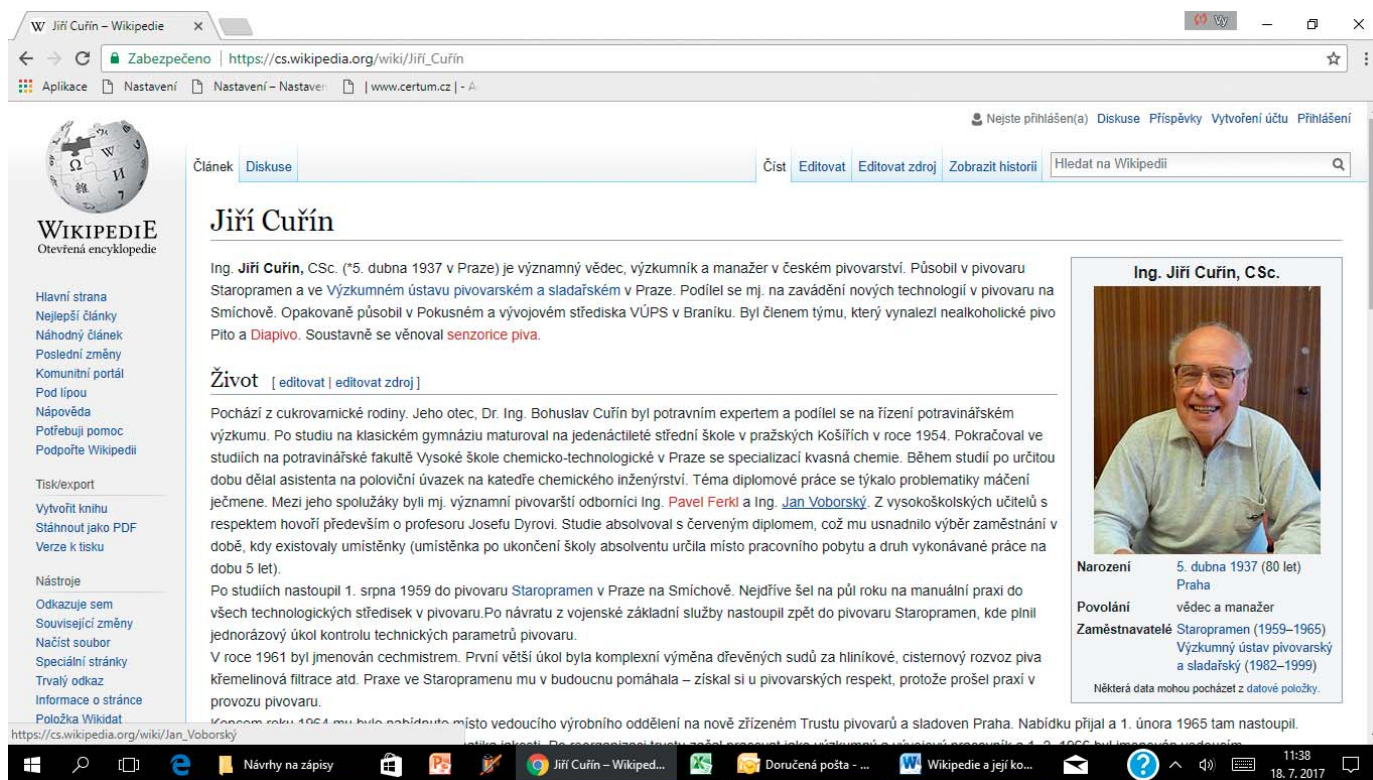
2 KVALITA HESLA, ČLÁNKŮ A PROFIL PŘÍSPĚVATELŮ NA WIKIPEDII

Kdo tedy za kvalitu článku odpovídá? Jaký je rozdíl mezi heslem a článkem? O hesle mluvíme tehdy, má-li délku textu do 3 řádků. Termín článek označuje příspěvek širší než heslo. Kvalitu by článku měl dát jeho autor. Protože však kvalita příspěvů a samotných článků je rozdílná, existuje ve Wikipedii systém, který jejich obsah posuzuje z hlediska tří základních kritérií, kterými jsou nezaujatost, význam a ověřitelnost. Současně jej však rovněž chrání před vandaly neboli před těmi, kteří by její obsah chtěli zahltnit nepravdivými, neověřenými, a třeba i záměrně lživými příspěvky nebo články vytvářejícími paniku atd. Těmi povolanými, kteří každý příspěvek kontrolují, jsou editoři, zkušení příspěvatelé do Wikipedie, kteří již mají za sebou historii spolupráce s ní, sami články odpovídajícím požadavkům napsali a mají i přehled, znalosti a v neposlední řadě také cit rozpoznat, odpovídá-li článek tomu, aby se na stránkách Wikipedie objevil. V neposlední řadě i tím, že obsahuje dostatek ověřitelných referencí, citací.

Dále existuje ve Wikipedii i systém patrolování, hlídání, sledování. Držení stráže nad posledními změnami je činnost, které se denně věnuje několik skalních wikipedistů a desítky dalších aspoň příležitostně. [2] Smyslem je, jak již bylo uvedeno, zabránit útokům ničitelů, kteří by chtěli Wikipedii poškodit, šířit na ní nepravdivé, alarmující, škodlivé a jiné zprávy podobného typu.

Podle zdrojů z Wikipedie z roku 2011 do ní přispívá v globálním měřítku 35 % příspěvů s titulem bakalář, 18 % osob s akademickým titulem a další 8 % s titulem doktor [3].

Kvalita článků je předmětem neustálé kontroly a jsou hodnoceny. Nejlepší články jsou označeny hvězdičkami. Snaha reagovat na kritické hlasy zpochybňující kvalitu příspěvků vedla k vytvoření Wiki-Projektu Kvalita. Citujeme: „...jeho účastníci si kladou za cíl zlepšit kvalitu článků na české Wikipedii. V souvislosti s tím projekt posuzuje a hodnotí kvalitu již existujících článků a pomáhá s jejím zvyšováním. Za podstatný konkrétní úkol si projekt klade udržování prvotřídní kvality tzv. Dobrých a Nejlepších článků, co se týče jejich obsahu i nejnovějších trendů formálního zpracování hesel. V neposlední řadě je cílem projektu vyhledávání kvalitních článků a pomoc k jejich postupu mezi Dobré a následně Nejlepší články“ [4].

(1) Ukázka hesla Jiří Cuřín na stránkách české Wikipedie [7]

3 PROČ WIKIPEDII POUŽÍVAT, CO MŮŽE PŘINĚST A V ČEM MŮŽE BÝT UŽITEČNÁ

Před více než rokem jsme připravovali jeden z mnoha článků o významných osobnostech českého pivovarnictví. V té souvislosti jsme zjistili, že řada jmen vědců, manažerů, pedagogů a dalších profesionálů nemá, především na internetu, svou stopu, včetně osobností, které se zásadním způsobem o české pivovarnictví a sladařství zasloužili. A to přitom existuje tak vynikající dílo, jakým je dnešní překonaná publikace Pivo – Slad – Chmel od A do Z, České, moravské a slovenské osobnosti [5]. Osobnosti jako by zmizely v „propadlišti dějin“ nebo je o nich, v lepším případě, jen minimum informací, i když se čas od času objevují články v časopise Kvasný průmysl nebo v Pivovarském kalendáři [6].

Shledali jsme, že právě na Wikipedii je o osobnostech z pivovarsko-sladařského prostředí jen minimum zmínek. Namátkou můžeme uvést, že z pivovarníků a sladařských expertů, kteří prošli Výzkumným ústavem pivovarským a sladařským, a. s., neměl na Wikipedii své heslo nebo článek nikdo – ani takové osobnosti, jakými jsou prof. G. Basařová, nebo i mimo něj prof. Josef Dyr, prof. Josef Moštek. O lidech z výroby, především o sládcích, jakými byli Ing. Rudolf Tille, a mnoho dalších s výrobou piva významně související platí totéž. Chyběly také zmínky o významných institucích oboru. Zmíníme VÚPS, Chmelářský institut a další.

4 PROJEKT UMÍSTĚNÍ OSOBNOSTÍ, FIREM A PROJEKTŮ VÚPS NA ČESKOU WIKIPEDII I ANGLICKOU WIKIPEDII

Vedení VÚPS proto odsouhlasilo projekt, kterým byl zahájen proces, jež můžeme s určitou nadsázkou nazvat „vratné pivovarským a sladařským osobnostem jejich místo v dějinách a historii“, i proto, že by se mohlo postupně stát, že vedle psaných pramenů nebudou k dispozici ani pamětníci. A to by pro obor bylo špatné.

Bylo proto rozhodnuto, že bude vypracován návrh hesel a ta byla, po jejich odsouhlasení, transformována na články a umístěny do české verze Wikipedie.

Navíc bylo schváleno, že vedle osobností se do systému začnou postupně vkládat i články o vybraných institucích a činnostech.

Kritériem pro výběr osobností k umístění do Wikipedie bylo jejich zaměstnání a odborné působení na VÚPS a také přínos této instituci a pochopitelně pivovarsko-sladařskému oboru. Ambicí projektu nebylo a není na Wikipedii umístit všechny osobnosti českého pivovarnictví

a sladařství. Je nepochybně řada dalších firem, společností a institucí, ve kterých vědci, výzkumníci, manažeré, pedagogové, sládkové a další odborníci působili nebo působí a mohou umístění do Wikipedie zpracovat. Články o osobnostech VÚPS na dosud bílá místa po těchto lidech upozorňují tím, že další informace o nich nejsou doufejme prozatím, k dispozici, zveřejněna. V současnosti má článek na Wikipedii 10 osobností s působením ve VÚPS, jako např. Gabriela Basařová, Jiří Cuřín, Vladimír Kellner, Tomáš Lejsek, Josef Škach a další. Dále má samostatný článek VÚPS, a. s. a Sladařský ústav Brno, Výzkumné senzorické centrum a časopis Kvasný průmysl.

Jediné heslo, které na Wikipedii bylo, a některé změny VÚPS inicioval a také opravil, bylo České pivo.

Sladařský ústav Brno má také již svůj článek v anglické Wikipedii.

5 V ČEM LZE CHÁPAT PŘÍNOS WIKIPEDIE PRO PIVOVARSTVÍ A SLADAŘSTVÍ

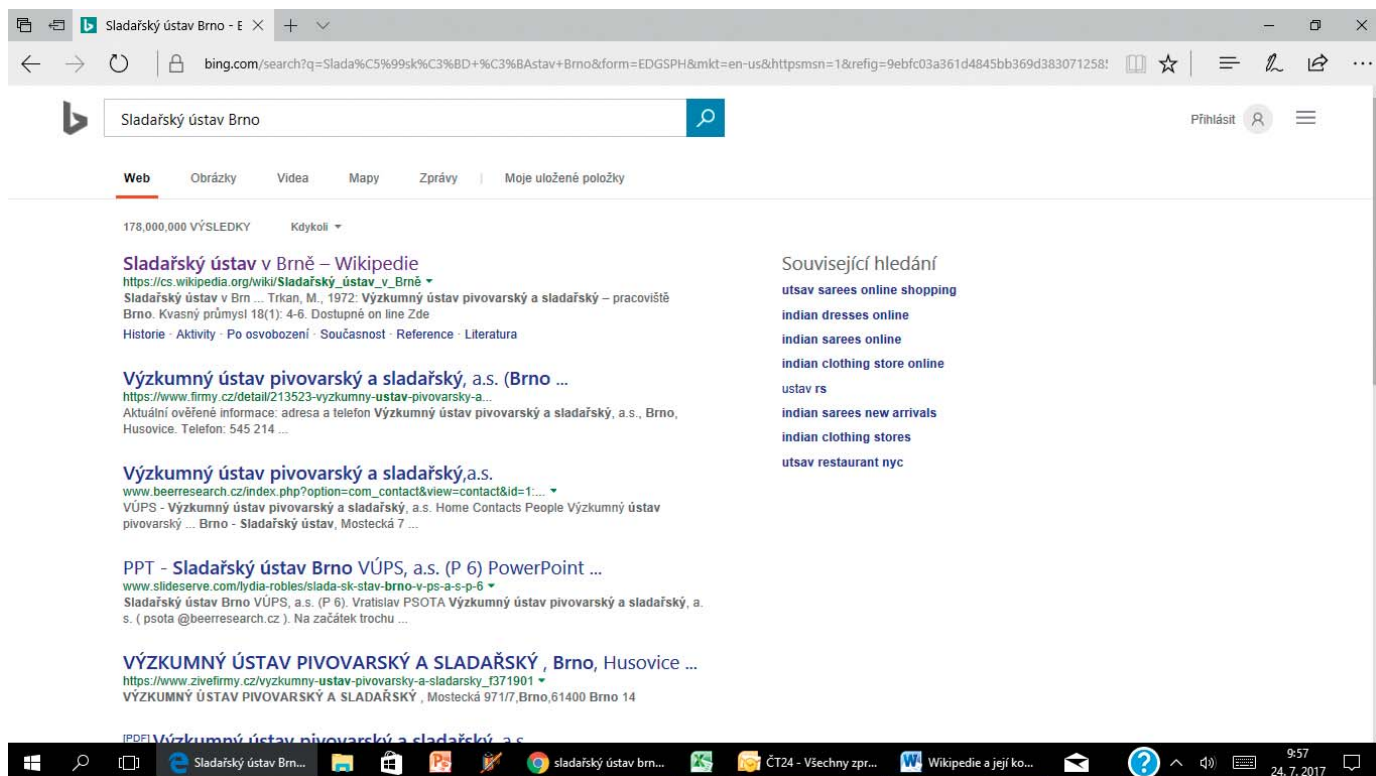
Uvedli jsme, že vytvořením článků o osobnostech oboru i o některých dalších institucích znamená jen snižování deficitu informací, které si pivovarsko-sladařský obor zaslouží. Již také proto, že je celá řada obdobných oborů, jejichž zastoupení je mnohem větší. Zkrátka, využívají ji jako cenný zdroj informací. Není to však jen o nabízené informaci, ale je to i o prestiži. Připomeňme, že Wikipedie nabízí dnes téměř čtyřikrát více informací, než dosud nejrozsáhlejší zdroj, kterým byl Ottův slovník naučný. A navíc, na rozdíl od uvedeného slovníku, se Wikipedie prakticky denně aktualizuje.

Jde tedy o to využít mnohem více významné strategické komunikační příležitosti. Zmínili jsme, že prostřednictvím vyhledávače Google je článek o osobnosti nebo instituci příležitostí být viděn na prioritním místě. Tím se nabízí možnost existující informace doplnit, neboť autor původního článku je z řady důvodů nemusí znát.

Je tu však i etická stránka věci. Právě Wikipedie je nástrojem, který uchovává řadu cenných informací pro budoucí generace. A tak vlastně splácíme dluh především osobnostem, které oboru k jeho současnému vzhledu pomáhaly po mnoho let.

Dalším významným momentem je, že umístění článků o institucích může mít zajímavý marketingový efekt a možná sehraje i roli jako podpora prodeje. Prostě další pramen informací. A nepochybujeme, že by se našly i další argumenty pro umístění článků v tomto moderním zdroji informací.

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že samotné umístění hesel a článků na Wikipedii je zcela zdarma. Co však pochopitelně vyžaduje určitý čas, a tedy i určité náklady, je jejich příprava. Vyhledání

(2) Vyhledavač Google uvádí informaci o Sladařském ústavu Brno na prvním místě [8]

zdrojů, ověřování faktů, zpracování a projednání návrhu obsahu a posléze často opakovaně upravování obsahu článku podle připomínek a požadavků editorů Wikipedie lze očekávat. Ale to není nevýhoda. Naopak, existence editorů a patrol, jak bylo zmíněno, chrání a napomáhá udržovat reputaci této encyklopedie jako nepominutelného zdroje informací.

Velmi významné je i vzájemné propojování hesel a článků. Pro všechny uživatele tohoto zdroje informací to znamená významnou časovou úsporu, a navíc i možnost nad obsahem každého pojmu uvažovat i z hlediska jeho možného upřesnění, rozšíření, aktualizování.

A co je další výhoda, tvorba a následné umístění článku znamená nikoliv v poslední řadě příležitost vidět a vědět, co na Wikipedii z oboru je, co chybí a mělo by tam být.

6 RIZIKA UMÍSTĚNÍ ČLÁNKŮ NA WIKIPEDII

Byť je jich málo, určitá rizika existují. Především není jednoduché článek na Wikipedii umístit. Prochází procesem, který zahrnuje vedle prověřování obsahu i ověřování zdrojů. Musí být nejméně dva, ale čím více, tedy je větší naděje na umístění hesla. Neexistuje žádná absolutní autorita, která by o umístění článků rozhodovala nebo jeho umístění schvalovala. Jak zástupci Wikipedie opakovaně upozorňují, jde vždy o hledání konsenzu mezi autorem a těmi, kteří jeho článek na Wikipedii posuzují, tedy editory.

Mohou se také objevit nepřátelské subjekty, kterým se říká vandlové nebo trollové, kteří mohou chtít heslo nebo článek a jeho obsah poškodit. Právě editoři se snaží jejich počínání bránit. Existuje i možnost text úplně nebo částečně uzamknout, a tím jeho obsah před dalšími nechtěnými změnami ochránit.

7 WIKIPEDIE – GRAFY, TABULKY A SNÍMKY

Problémem jsou snímky. Nejjednodušší je nabídnout kvalitní vlastní snímek a vzdát se autorských práv. Bez výslovného souhlasu autora totiž snímek či graf, tabulka, velmi rychle zmizí, je smazán. Tato procedura je komplikovaná a někdy i stresující. Na druhé straně grafické komponenty mohou velmi významně text doplnit, rozšířit, zkvalitnit. Pořekadlo, že snímek je lepší než tisíc slov, platí i na Wikipedii. Autorská práva jsou však nezpochybnitelná a je třeba je brát velmi vážně v potaz [10]. Bez jejich respektování lze očekávat smazání obrázku, grafu atd.

8 ZÁVĚR

Proces umístění článku Na Wikipedii znamená pochopit skutečnost, že se jedná o neplacený veřejný prostor, a proto je potřeba filozofii i technologii Wikipedie poznat a respektovat. Hodně tomu napomáhají kurzy. Jsou určeny všem. Neexistuje věkový nebo jiný limit, důležitá je ochota se dále vzdělávat. O kurzech je možné se dovědět právě na stránkách Wikipedie. Účastí na nich se ušetří deziluze, zklamání a především čas.

Wikipedie přes určitá úskalí představuje příležitost informovat nejširší veřejnost o předmětu, činnosti, znalosti, dovednosti atd. Tedy co víte a především chcete, aby vešlo ve známost. Aby byla snaha podat informaci naplněna, musíte o problematice co nejvíce vědět, musíte být schopni o tom napsat, mít dostatek referencí, které napsaný text podpoří a záleží samozřejmě na dodržení encyklopedického stylu.

Připravte se také na to, co je kritiky Wikipedie nejvíce uváděno: žádná vydavatelská autorita neručí za správnost obsahu [11].

Pokud příspěvek vyhovuje třem již uvedeným základním kritériím, tedy je nezaujatý, významný a ověřitelný a je napsán encyklopedickým stylem, má velkou šanci na zveřejnění. Naopak, články s emocionálním nábojem, články s jakýmkoliv náznakem Public Relations zabarvení nebo dokonce jako reklamní text, šanci být ponechána na Wikipedii nemají. A je-li článek doplněn alespoň jedním snímkem, tabulkou, grafem atd., má i výrazně vyšší vypovídací schopnost.

Wikipedie je příležitostí dát o sobě vědět. Nabídnout text, případně tabulku, graf, snímek, který po zveřejnění žije vlastním životem a je dostupný nejširší veřejnosti. A ta může do textu zasahovat, se snímky pracovat, využívat je pro své účely, které nemůžete ovlivnit. Jde tedy o to kontrolovat, co se s nimi děje a eventuálně obsah článků aktualizovat, rozšiřovat atd.

Wikipedie však hlavně rozšiřuje znalosti a vědomosti o tematice, která byla světu a jeho obyvatelům jejím prostřednictvím nabídnuta. Příležitost se nabízí připraveným, ochotným se o své znalosti a vědomosti podělit. A to je vlastně základním poselstvím Wikipedie.

LITERATURA / REFERENCE

- [1] https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_Wikipedie
- [2] <https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie:Patrola>
- [3] Michal Reiter: 10 let české Wikipedie. A co dál? <https://www.youtube.com/watch?v=q2CINaFkFvc>
- [4] https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie:WikiProjekt_Kvalita

Výsledky hledání „Malting In“

W Malting Institute in Brno X + -

en.wikipedia.org/wiki/Malting_Institute_in_Brno

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

Main page
Contents
Featured content
Current events
Random article
Donate to Wikipedia
Wikipedia store

Interaction

Help
About Wikipedia
Community portal
Recent changes
Contact page

Tools

What links here
Related changes
Upload file
Special pages
Permanent link
Page information
Wikidata item
Cite this page

Print/export
Create a book

Article Talk

Read Edit View history Search Wikipedia

Malting Institute in Brno

From Wikipedia, the free encyclopedia

This article includes a list of references, but its sources remain unclear because it has insufficient inline citations. Please help to improve this article by introducing more precise citations. (May 2017) (Learn how and when to remove this template message)

Malting Institute in Brno is a workplace specialized in the evaluation of barley and malt quality of beer in the Czech Republic. It is headquartered in Brno.

Contents [hide]

- 1 History
- 2 Activities
- 3 After Liberation
- 4 Present Days
- 5 References
- 6 Literature

History

Before the First World War, the most commercial and brewing malthouses in the Austro-Hungarian Empire were concentrated in Moravia and Bohemia. The Moravian malthouses used services of the Vienna laboratory Institut für Garungsindustrie of prof. E. Jalowetz (1862 - 1936). After the First World War, the Czechoslovak Malting Commission in Brno was founded; the Commission initiated the establishment of the Institute of the Malting Industry. The task of setting up the institute was assumed by *Vladimír Vavřín Žila* (1889-1953), the graduate from the Wiener Akademie für Brau-Industrie. V. V. Žila managed the Institute of the Malting Industry from its establishment, at first as a head of the laboratory and lately, to his death, as a director.

The "State Research Institute of Fermentation Industry" connected with the "Research Institute of Malting Industry" was established at Czech University of Technology (today Brno University of Technology)) by the decree of the Ministry of School and Education on August 4 1920.

Gas chromatograph with the mass detector is mostly used for the determination of contaminants (pesticides, acryl amide, 3-MCPD etc.) and volatile substances.

(3) Článek o Sladařském ústavu Brno v anglické Wikipedii [9]

- [5] Soukupová, L., Frantík F. (editoři): 2004: Pivo – Slad – Chmel od A do Z, České, moravské a slovenské osobnosti, VÚPS, Praha, ISBN 98-80-86576-10-8.
- [6] Vacl, J.: Historie a současnost Síně slávy českého pivovarovství a sladařství. 2012. Pivovarský kalendář 2013. VÚPS, Praha, ISBN 978-80-86576-56-5
- [7] https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C5%99%C3%AD_Cu%C5%99%C3%ADn
- [8] <https://www.bing.com/search?q=Slada%C5%99sk%C3%BD+%C3%B4stav+Brno&form=EDGSPH&mkt=en-us&httpsn=1&ref=9e-bfc03a361d4845bb369d3830712585&sp=-1&pq=undefined&sc=0-10&q&n&sk=&cvid=9ebfc03a361d4845bb369d3830712585>
- [9] https://en.wikipedia.org/wiki/Malting_Institute_in_Brno
- [10] https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Hospoda_U_Commons
- [11] <https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedie>